

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117222051
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2117222051.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudcov: JUDr. Janka Benkovičová a Mgr. Matúš Staríček, v právnej veci žalobkyne: A. B., C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. mája XXXX/XX, E., zastúpená advokátkou: JUDr. Eva Matejovová, Hollého 12, Nitra, proti žalovanému: F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, H., o zaplatenie 15.749 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 39C/31/2017-86 zo dňa 18.09.2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.

Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 15.749 eur spolu s úrokom vo výške 8 % ročne zo sumy 14.261,18 eur od 21.01.2014 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 14.261,18 eur od 19.08.2015 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku, a výrokom II. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 37 ods. 1, § 517 ods. 2, § 558, § 563, § 657 a § 658 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa sa žalobou zo dňa 15.11.2017 domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi istinu vo výške 15.749 eur (pozostávajúcu zo sumy zvyšku dlhu vo výške 14.261,18 eur, úroku 8 % ročne vo výške 306,41 eur a úroku z omeškania 5,25% ročne vo výške 1.181,41 eur), úrok 8% ročne zo sumy 14.261,18 eur od 21.01.2014 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 14.261,18 eur od 19.08.2015 do zaplatenia. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa uzavrela v máji 2013 so žalovaným ústnu zmluvu o pôžičke na sumu 25.000 eur na čas do kúpy bytu. Suma 10.000 eur bola žalovanému prevedená dňa 01.07.2013 a suma 15.000 eur bola žalovanému prevedená z účtu matky žalobkyne dňa 20.05.2013 na základe ústnej zmluvy o pôžičke medzi žalobkyňou a jej matkou, čo vyplýva z výsluchu matky žalobkyne dňa 12.09.2016 v trestnom konaní. Žalovaný v konaní spochybňoval aktívnu legitímáciu žalobkyne na vymáhanie sumy 15.000 eur, ako aj okamih vrátenia pôžičky. Prostriedky vo výške 25.000 eur mali byť použité na kúpu 2-izbového bytu zapísaného na LV č. XXXX, kat. úz. H.. Ku kúpe bytu napokon neprišlo, žalovaný tieto prostriedky čerpal pre vlastnú potrebu, časť minul na hazardné hry. Keďže ku kúpe bytu a schváleniu hypotéky nedošlo,

bol žalovaný povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo bol o plnenie požiadaný. Keďže k vráteniu finančných prostriedkov žalovaným došlo iba čiastočne, strany sporu uzatvorili dohodu o uznaní záväzku zo dňa 21.01.2014 na sumu 18.800 eur, na základe čoho súd uvedené námietky žalovaného neuznal. Žalobkyňa je aktívne legitimovaná na podanie žaloby aj v tejto časti s poukazom na dohodu o uznaní dlhu zo dňa 21.01.2014. Prevod z účtu matky žalobkyne bol odôvodnený tým, že by bolo zbytočné najskôr prevádzať tieto prostriedky na účet žalobkyne a neskôr na žalovaného, keď mohli byť poukázané priamo z účtu žalobkyne. Súd na základe toho vyhodnotil účet matky žalobkyne len ako platobné miesto, ktoré žalobkyňa na tento účel využila.

Z dohody o uznaní dlhu 21.01.2014 vyplýva, že dlžník uznal svoj dlh, čo do dôvodu a výšky, a to vo výške 18.800 eur spolu s úrokom 8% ročne zo sumy 18.800 eur od 21.01.2014 do jeho zaplatenia. Dlh vznikol z titulu pôžičky dlžníka od veriteľa za účelom uzavretia kúpnej zmluvy na 2-izbový byt na I. podlaží, ktorý je zapísaný na LV č. XXXX, a to v dome A. I. XXXX, J. E. I. XXXX/X, katastrálne územie H., vedeného Správou katastra Hlohovec. Uvedená kúpna zmluva mala byť uzavretá do 31.12.2013. Z dôvodu, že predmetná zmluva nebola uzavretá v stanovenom termíne, bol dlžník povinný sumu vo výške 18.800 eur vrátiť k rukám veriteľa, a to v lehote do 28.02.2014 na účet veriteľa vedeného v K. D., L., najneskôr v lehote do 28.02.2014. Zmluvné strany prehlásili, že si dohodu prečítali, jej obsahu porozumeli a na znak súhlasu, že vyjadruje ich slobodnú, vážnu a zrozumiteľnú vôľu ju vlastnoručne podpísali.

Uznanie dlhu je zabezpečovacím inštitútom zakladajúcim právnu domnienku existencie dlhu v dobe uznania. Žalovaný namietal neplatnosť uznania dlhu z dôvodu neurčitosti právneho úkonu podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Okrem všeobecných náležitostí predpísaných pre právne úkony (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka) je na platnosť uznania dlhu potrebná: a) písomná forma, b) vyjadrenie prísľubu zaplatiť dlh a c) uvedenie dôvodu dlhu a jeho výšky. Súd prvej inštancie mal za to, že dohoda o uznaní dlhu zo dňa 21.01.2014 tieto náležitosti spĺňa. Určitosť prejavu vôle uznať dlh musí byť čo do dôvodu (pôžička na kúpu bytu) a výšky (18.880 eur) daná obsahom listiny, na ktorej je zaznamenaný. Obsahom vyhlásenia dlžníka v listine o uznaní dlhu je prísľub dlžníka, že dlh vyrovná (zaplatí) - „dlžník je povinný sumu vo výške 18.800 eur vrátiť k rukám veriteľa a to v lehote do 28.02.2014 na účet veriteľa“. Dlhy musia byť v písomnom prejave vôle dostatočne identifikované; údaje o dlhu musia byť uvedené v písomnej listine o uznaní dlhu alebo musia aspoň z nej nepochybné vyplývať.

Žalovaný spochybňoval určitosť tejto listiny s poukazom na právne závery vyslovené v rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32Odo/376/2003, ktoré ale nemožno na daný prípad aplikovať, keď súdy uznaniu dlhu v danom prípade vytýkali, že listina neobsahovala náležitosti stanovené pre uznanie dlhu v § 558 Občianskeho zákonníka, keď v nej nebol špecifikovaný dôvod dlhu ani nič ďalšie, z čoho by bolo možné dôvod dlhu vyložiť ani postupom podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, písomnosť nemala obligatórne náležitosti v podobe prísľubu dlžníka (žalovaného) dlh zaplatiť, listina bola bez dátumu označená ako prehlásenie a neboli v nej určite vymedzené jednotlivé pôžičky. V konaní Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/269/2017 (na závery ktorého žalovaný tiež poukazoval) nemohlo dôjsť k platnému uznaniu dlhu skôr, než tento dlh vznikol, pričom jednotlivé čiastkové poskytnutia súm pôžičky v konkrétnej výške žalobca nepreukázal. Súd prvej inštancie uzavrel, že skutkové okolnosti v prejednávanej veci sú značne odlišné, ako vo veciach, na ktoré poukazoval žalovaný.

V prejednávanej veci nešlo o rôzne pôžičky z rôznych právnych dôvodov (titulov), ale o pôžičku na kúpu bytu, hoci prijatú dvomi platbami a z rôznych platobných miest, dohoda o uznaní dlhu v danom prípade spĺňa náležitosti uvedené v § 558 Občianskeho zákonníka. Uznanie práva čo do jeho výšky musí byť vyjadrené tak, aby výška bola objektívne určiteľná. Prejav vôle uznať dlh čo do dôvodu a výšky je určitý a zrozumiteľný, ak je výkladom podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka objektívne pochopiteľný, t. j. ak nevzbudzuje pochybnosti o jeho obsahu (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 79/2005). Neboli tvrdené, ani preukázané právne dôvody inej pôžičky, ako tej, ktorá bola určená na kúpu bytu, preto medzi stranami sporu nemohlo byť sporné, teda „neurčité“, o akú pôžičku sa medzi stranami sporu jedná. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že prejav je neurčitý len, ak sa neurčitosť nedá odstrániť ani výkladom. Ak je obsah právneho úkonu zachytený písomne, určitosť prejavu vôle je daná obsahom listiny, na ktorej je zaznamenaný. Určitosť písomného prejavu vôle je objektívnou kategóriou

a taký prejav vôle by nemal vzbudzovať dôvodné pochybnosti o jeho obsahu ani u tretích osôb. Prejav vôle zachytený v dohode o uznaní dlhu nevzbudzuje pochybnosti ani u súdu, čo je podporené aj tým, že žalovaný aj v trestnom konaní dňa 01.02.2016 a dňa 01.06.2016 uviedol, že určite to podpísal on vlastnoručne a bez nátlaku z vlastnej vôle, hoci v konaní pred súdom tieto svoje tvrdenia nevierohodne spochybnil tým, že bol zľaknutý.

Žalovaný tiež namietal aj prejav vôle, teda že právny úkon nebol urobený slobodne, vážne a s porozumením. Uvedené mal potvrdiť svedok F. G., brat žalovaného, ktorý potvrdil, že prišiel na žiadosť žalobkyne, pretože nevedela ako brat zareaguje. Žalovaný mal plakať a podpísať uznanie dlhu, bez prečítania. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na to, že požiadavkou platnosti právneho úkonu je danosť (existencia) vôle. Na platnosť právneho úkonu sa podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyžaduje, aby tento právny úkon bol urobený: a) slobodne, b) vážne, c) určite a d) zrozumiteľne. Z hľadiska platnosti právneho úkonu nemá spravidla právny význam to, čo bolo motívom (pohnútkou) na urobenie právneho úkonu, teda ani prípadný motív žalovaného „aby sa s ním žalobkyňa bavila“. Ak sa takýto predpoklad nenaplní (žalovaným želaná záchrana vzťahu), nemá to za následok neplatnosť právneho úkonu (falsa causa non nocet). Požiadavkou slobodného urobenia právneho úkonu sa vylučuje platnosť úkonu urobeného a) pod tlakom násillia, b) pod tlakom bezprávnej vyhrážky.

Slobodu vôle konajúceho vylučuje predovšetkým násillie (tzv. fyzické donútenie, vis absoluta), ktoré spočíva v takom nátlaku na vôľu konajúceho, ktorý vylučuje, aby sa jeho vôľa akokoľvek uplatnila, a teda namiesto jeho vôle sa dosadzuje vôľa donucujúceho. Násillie musí mať takú povahu a intenzitu, aby sa uplatnenie vôle donucovaného celkom vylúčilo a aby sa nahradilo vôľou donucujúceho; pritom nezáleží, či násillie vychádza od druhého účastníka alebo od inej osoby, ani na tom, či v poslednom prípade druhý účastník o ňom vie alebo nie.

Bezprávna vyhrážka (tzv. psychické donútenie, vis compulsiva) je bezprávne pôsobenie na vôľu človeka, ktoré v ňom vzbudzuje dôvodný strach z ujmy, ktorou sa hrozí tak, že sa jeho vôľa, prejavená v právnom úkone, vytvára pod vplyvom tohto strachu. Bezprávna vyhrážka má právny význam, ak sú splnené tieto podmienky: a) vyhrážka musí byť protiprávna (ak sa hrozí niečím, čo konajúci nie je oprávnený urobiť alebo je síce na to oprávnený, ale nie je oprávnený to robiť za tým účelom, aby prinútil iného k určitému právneho úkonu), b) medzi hrozbou a urobeným právnym úkonom je príčinná súvislosť (strach vychádzajúci z hrozby priamo ovplyvňuje vôľu konajúceho), c) vyhrážka musí mať takú intenzitu, že u konajúceho vyvolala dôvodný strach. Protiprávnosť (bezprávnosť) vyhrážky spočíva v tom, že sa ňou vynucuje niečo, čo sa nesmie vynucovať, pričom môže spočívať v tom, že niekto sa vyhráža niečím, čo hrozaci nie je vôbec oprávnený vykonať, alebo čo je síce oprávnený vykonať, ale nesmie tým hroziť tak, aby niekoho dohnal k určitému právnemu úkonu; nie je pritom potrebné, aby cieľ, ktorý je sledovaný použitím bezprávnej vyhrážky, bol sám protiprávny. Ak hrozí niekto tým, čo je oprávnený vykonať a čím je oprávnený hroziť, nejde o bezprávnu vyhrážku, ale o oprávnený nátlak (rozhodnutie NS ČR z 22.03.2004 sp. zn. 33 Odo 17/2002).

Žalobkyňa bola oprávnená (nielen) na základe toho, že žalovaný prehral peniaze na byt v stávkach ukončiť vzťah so žalovaným, „nerozprávať sa s ním“ a požadovať uzatvorenie dohody o uznaní dlhu, v danom prípade mohlo ísť nanajvýš o oprávnený nátlak (o oprávnený nátlak ide napr. aj vtedy, ak oprávnený hrozí trestným oznámením, keď mu škodca nechce nahradiť škodu, ktorú mu spôsobil trestným činom). Aj svedok potvrdil, že žalobkyňa nebola agresívna, ale rázna, na čo bola s poukazom na okolnosti oprávnená. Žalobkyňa, dôverujúc v urobený prejav bez ohľadu na jeho motív, sa opodstatnene domnievala, že právny úkon vznikol. Ak by právo túto opodstatnenú dôveru nechránilo, vystavilo by to všetky právne vzťahy veľkej neistote, lebo by sa každý mohol kedykoľvek odvolávať na to, že jeho vôľa nebola vážna (nesmerovala k právnym následkom), nikdy by nebolo isté, či právny úkon vôbec vznikol a aké má následky. Pokiaľ jedna strana chce zmluvu uzavrieť a byť jej obsahom viazaná, zatiaľ čo druhá strana koná „naoko“, bez toho, aby to druhej strane muselo byť zrejmé, ide u strany konajúcej „nevážne“ len o mentálnu rezerváciu, ktorá nemôže mať vplyv na platnosť právneho úkonu.

Žalobkyňa sa v konaní domáha sumy nižšej než pôvodne uznanej sumy 18.800 eur, nakoľko žalovaný plnil na základe dohody o uznaní dlhu od februára 2014 do augusta 2015. Od novembra 2015 do januára 2016 žalobkyni 300 eur neposlal z dôvodu, že nemal z čoho. Čiastočné plnenie nemusí byť vždy uznaním záväzku, musí byť poskytnuté za takých okolností, že je možné v konkrétnom prípade usudzovať na to, že jeho poskytnutím dlžník uznáva aj zvyšok záväzku (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR z 27.09.2007 sp. zn. 32 Odo 1251/2006).

Napokon medzi stranami nebolo sporné, že konanie o určenie neplatnosti dohody o uznaní dlhu vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 10C/387/2016 bolo zastavené a možno prisvedčiť žalobkyni, že ak mal žalovaný za to, že uznanie dlhu je neplatné, mohol pokračovať v tomto spore. So žalovaným možno súhlasiť v tom smere, že uznanie právneho zástupcu žalovaného prostredníctvom e-mailu by nebolo právne významné a že bolo pravdepodobne účelové s cieľom vyhnúť sa trestnému stíhaniu, čo sa napokon aj podarilo, keď vyšetrovateľ PZ uznesením ČVS: ORP-122/2-VYS-TT-2016 zo dňa 13.02.2017 zastavil trestné stíhanie žalovaného vo veci prečinu podvodu aj z dôvodu „ultima ratio“ trestného práva.

Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne a žalobkyni priznal sumu 15.749 eur (pozostávajúcu zo sumy zvyšku dlhu vo výške 14.261,18 eur titulom uznania dlhu, úroku vo výške 306,41 eur z čiastočných úhrad a úroku z omeškania vo výške 1.181,41 eur z čiastočných úhrad), úrok 8 % ročne z dlžnej sumy 14.261,18 eur od 21.01.2014 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,25% ročne z dlžnej sumy 14.261,18 eur od 19.08.2015 do zaplatenia, keď pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť (riadne) úroky a ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania.

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni ako procesne úspešnej strane konania priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením. Zároveň súd prvej inštancie uviedol, že neboli tvrdené a ani súdom zistené dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP), pre ktoré by žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému nemal priznať.

Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zotrvával na stanovisku, v zmysle ktorého žalobkyňa nebola aktívne legitimovaná vymáhaním čiastky 15.000 eur, nakoľko nešlo o jej finančné prostriedky, ale finančné prostriedky jej matky. Uviedol tiež, že dohoda o uznaní dlhu a jeho splácaní nebola platná a to v dôsledku jej neurčitosti, na ktorú už v priebehu prvoinštančného konania poukazoval a túto odôvodňoval i s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu. Pokiaľ okresný súd dospel v predmetnej veci k skutkovému záveru, že išlo o jednu pôžičku a všetko boli peniaze žalobkyne ako i k záveru, že žalobkyňou predložená dohoda o uznaní dlhu a jeho splácaní je platná, išlo zo strany súdu o nesprávne právne posúdenie predmetnej žaloby.

Žalobkyňa žiadala, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Uviedla, že v uvedenej veci stavia svoju žalobu prioritne na dôkaze, ktorým je Dohoda o uznaní dlhu medzi dlžníkom a veriteľom zo dňa 21.01.2014. Žalovaný platnosť tejto dohody vo svojom odvolaní popiera, avšak v rámci prvoinštančného konania nevyprodukoval žiadne dôkazy, ktoré by platnosť predmetnej dohody akýmkoľvek spôsobom spochybnili. Okrem uvedenej dohody však zo strany žalovaného došlo viackrát k uznaniu dlhu. Stalo sa tak mailom zo dňa 08.06.2016 prostredníctvom splnomocneného zástupcu M. E. E. adresovaným M. C. N. (zástupcovi žalobkyne v tom čase v trestnom konaní). V uvedenej mailovej komunikácii právny zástupca žalovaného potvrdil, že žalovaný uznáva svoj dlh a je ochotný ho uhradiť v mesačných splátkach s tým, že navrhuje uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy. Ako uviedla žalobkyňa na pojednávaní dňa 18.09.2019, žalovaný dokonca aj podal na Okresnom súde v Nitre žalobu o určenie neplatnosti predmetného právneho úkonu, čo však žalobkyňa považovala len za istú formu naťahovania času, nakoľko žalovaný v tomto

konaní riadne nepokračoval a nepreukázal, že by skutočne dohoda o uznaní dlhu bola neplatná. Aj v aktuálne prebiehajúcim konaní mohol žalovaný v rámci riešenia predbežnej otázky produkovať dôkazy, ktoré by svedčili o neplatnosti Dohody o uznaní dlhu, avšak tak neurobil. Neprodukoval ani žiadny dôkaz svedčiaci o neplatnosti prehlásenia o uznaní dlhu, ktorý v mene svojho klienta uviedol M. E. E.. Keďže sa jedná o právneho zástupcu, ktorý má právne vzdelanie, tomuto muselo byť pri písaní uvedeného mailu jednoznačne jasné, čo uznanie dlhu znamená. Preto jeho potvrdenie o uznaní dlhu má možno ešte väčšiu váhu ako samotná dohoda o uznaní dlhu, pretože právny zástupca si musel byť jednoznačne vedomý toho, že uznaním dlhu sa presúva dôkazná povinnosť v prípade súdneho sporu práve na jeho klienta. Komunikácia bola smerovaná právnemu zástupcovi (žalobkyne), teda sa jednalo o vyložene právnu komunikáciu a nie o nejaké prázdne frázy medzi dvoma bežnými občanmi bez právneho vzdelania. Pri uznaní dlhu je vymáhanie pohľadávky zjednodušené z dôvodu, že uznanie dlhu zakladá právnu domnienku existencie dlhu, čo znamená, že dôkazné bremeno o existencii (resp. neexistencii) dlhu prechádza na dlžníka. To znamená, že existencia dlhu sa predpokladá. Žalovaný počas konania nevyprodukoval žiadne dôkazy svedčiace o skutočnosti, že by dlh neexistoval a zároveň nepreukázal neplatnosť uznania dlhu. Akékoľvek dôkazy v rámci prebiehajúceho odvolacieho konania už nemôžu byť akceptované s ohľadom na ustanovenie § 366 CSP, keďže tieto mohli byť žalovaným predložené už v rámci prvoinštančného konania. Nakoľko žalobkyňa naďalej trvá na tom, že jej peňažné prostriedky, ktoré požičala žalovanému, do dnešného dňa neboli v celom rozsahu vrátené, navrhuje, aby bol rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdený. Zároveň žalobkyňa žiadala o priznanie plnej náhrady trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 16.11.2017 domáhala uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť jej sumu 15.749 eur spolu s úrokom vo výške 8 % ročne zo sumy 14.261,18 eur od 21.01.2014 do zaplataenia a úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 14.261,18 eur od 19.08.2015 do zaplataenia. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

Podľa § 379 CSP, odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak a) od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý, b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov, c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 380 ods. 1 CSP, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Odvolací súd v celom rozsahu preberá skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, ktorý dospel k správnyim skutkovým zisteniam, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre meritórne rozhodnutie, pričom sa vysporiadal s podstatnými argumentmi oboch strán sporu. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a predchádzajúci procesný postup súdu prvej inštancie z hľadiska uplatnených odvolacích

dôvodov a v rozsahu námietok odvolateľa uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

Za aplikácie relevantných zákonných ustanovení bol rozsudok súdu prvej inštancie posudzovaný odvolacím súdom v zmysle odvolacích dôvodov žalovaného, ktorý vo včas podanom odvolaní namietal jednak 1/ nedostatok aktívnej legitímácie žalobkyne na vymáhaní sumy 15.000 eur, nakoľko podľa žalovaného nešlo o jej finančné prostriedky, ale o finančné prostriedky jej matky (t. j. nešlo o jednu pôžičku), ako aj 2/ neplatnosť Dohody o uznaní dlhu a jeho splácaní z dôvodu jej neurčitosti.

V zmysle čl. 8 základných princípov CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podporiť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

Podľa § 185 ods. 1 a 2 CSP, súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (ods. 1). Súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak (ods. 2).

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

V zmysle § 215 ods. 1 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

Citované ustanovenia zakotvujú dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, teda povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na sporových stranách. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu (§ 185 ods. 2 a 3 CSP), je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie.

Hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 ods. 1 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie

je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiaca úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Prítom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

Žalobkyňa si žalovaný nárok voči žalovanému uplatňovala z titulu pôžičky v zmysle súdom prvej inštancie aplikovaného ust. § 657 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z hypotézy tejto právnej normy (tu odhliadnuc od presunu dôkazného bremena v nadväznosti na ust. § 558 Občianskeho zákonníka) žalobu odôvodňovala tým, že medzi ňou a žalovaným bola uzavretá ústna zmluva o pôžičke, na základe ktorej žalovanému reálne poskytla požičiavanú sumu a tiež, že žalovaný jej peniaze nevrátil. Žalobkyňa ňou v konaní predloženými dôkazmi pritom preukázala, že medzi ňou a žalovaným došlo k uzavretiu ústnej zmluvy o pôžičke, pričom preukázala, že suma 10.000 eur bola žalovanému prevedená dňa 01.07.2013 a suma 15.000 eur bola žalovanému prevedená z účtu matky žalobkyne dňa 20.05.2013. Žalovaný v odvolaní namietal aktívnu legitímáciu žalobkyne v časti sumy 15.000 eur, ktoré boli na účet žalovaného prevedené z účtu matky žalobkyne. To, že žalobkyňa požičala žalovanému sumu 25.000 eur žalobkyňa uvádzala už v trestnom oznámení podanom na OO PZ Hlohovec dňa 13.01.2016. Uvedené potvrdila aj jej matka vo svojej výpovedi v trestnom konaní dňa 02.06.2016, keď o. i. uviedla, že požičané peniaze jej mala vrátiť dcéra (a nie žalovaný) po tom, ako si zoberie na tento účel pôžičku. Napokon aj samotný žalovaný vo svojej výpovedi v trestnom konaní dňa 01.02.2016 potvrdil, že v máji 2013 mu žalobkyňa požičala sumu 25.000 eur na kúpu bytu v Hlohovci, uviedol, že peniaze čerpal pre vlastnú potrebu a časť minul na hazardné hry.

Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný v konaní neunesol svoje dôkazné bremeno, keď nepreukázal ním tvrdené skutočnosti ohľadom nedostatku aktívnej legitímácie žalobkyne v časti týkajúcej sa jemu poskytnutej sumy 15.000 eur, keďže jeho tvrdenie je (o.i) v priamom rozpore s jeho vyjadreniami v trestnom konaní. Žalovaný tiež nepreukázal, že finančné prostriedky vo výške 15.000 eur mu boli poskytnuté z dôvodu existencie iného záväzkovoprávneho vzťahu vzniknutého medzi ním a matkou žalobkyne. Správny bol preto záver súdu prvej inštancie, ktorý vyhodnotil účet matky žalobkyne len ako platobné miesto, ktoré žalobkyňa na účel poskytnutia pôžičky využila, a tiež záver, že v prejednávanej veci nešlo o rôzne pôžičky z rôznych právnych dôvodov (titulov), ale o pôžičku na kúpu bytu, hoci prijatú dvomi platbami a z rôznych platobných miest. Z uvedeného možno potom vyvodiť aj nedôvodnosť druhej odvolacej námietky, ktorou žalovaný spochybňoval platnosť Dohody o uznaní dlhu a jeho splácaní z dôvodu jej neurčitosti.

V žalobkyňou predloženej Dohode o uznaní dlhu 21.01.2014 je uvedené, že dlžník (žalovaný) uznáva svoj dlh, čo do dôvodu a výšky, a to vo výške 18.800 eur spolu s úrokom 8% ročne zo sumy 18.800 eur od 21.01.2014 do jeho zaplatenia. Dlh vznikol z titulu pôžičky dlžníka od veriteľa za účelom uzavretia kúpnej zmluvy na 2-izbový byt na I. podlaží, ktorý je zapísaný na LV č. XXXX, a to v dome A. I. XXXX, J. E. I. XXXX/X, katastrálne územie H., vedeného Správou katastra Hlohovec. Uvedená kúpna zmluva mala byť uzavretá do 31.12.2013. Z dôvodu, že predmetná zmluva nebola uzavretá v stanovenom termíne, bol dlžník povinný sumu vo výške 18.800 eur vrátiť k rukám veriteľa, a to v lehote do 28.02.2014 na účet veriteľa vedeného v K. D., L., najneskôr v lehote do 28.02.2014. Zmluvné strany prehlásili, že si dohodu prečítali, jej obsahu porozumeli a na znak súhlasu, že vyjadruje ich slobodnú, vážnu a zrozumiteľnú vôľu, ju vlastnoručne podpísali.

Uznanie dlhu je jednostranným právnym úkonom dlžníka voči veriteľovi, pre ktorý je pod sankciou neplatnosti ustanovená písomná forma. Prejav vôle uznať dlh čo do dôvodu a výšky je určitý a zrozumiteľný, ak je výkladom podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka objektívne pochopiteľný, t.j. ak nevzbudzuje pochybnosti o jeho obsahu (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 79/2005). Na to, aby uznanie dlhu malo zamýšľané právne účinky, je potrebné, aby dlžník písomne uznal, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu a výšky (§ 558 Občianskeho zákonníka). Obligatórnym znakom uznania dlhu ako jednostranného právneho úkonu (pod následkom absolútnej neplatnosti) je určenie jeho právneho dôvodu. Právny dôvod dlhu (titul jeho vzniku) musí byť jasný. Za dostatočnú formuláciu právneho

dôvodu dlhu (mimo jeho výšky) sa považuje aj odkaz na okolnosti, v ktorých je dôvod dlhu obsiahnutý (špecifikovaný) alebo z nich nepochybne vyplýva. Na druhej strane, identifikácia právneho titulu dlhu je nejasná, ak by išlo o všeobecný odkaz na právny vzťah, z ktorého účastníkom vyplývajú viaceré práva či povinnosti (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 305/2008). V prejednávanej veci odvolací súd dospel k záveru, že identifikácia právneho titulu v Dohode o uznaní dlhu bola dostatočne jasná, keďže okrem jeho označenia opisuje okolnosti, za ktorých došlo k poskytnutiu pôžičky zo strany žalobkyne v prospech žalovaného. To, že právnym dôvodom, ktorý bol v prejednávanej veci podkladom pre uznanie dlhu, bola zmluva o pôžičke vyplýva z vykonaného dokazovania, keď uvedené potvrdil aj žalovaný vo svojom písomnom podaní predloženom na pojednávaní dňa 18.09.2019, hoci podľa žalovaného malo ísť i dve zmluvy o pôžičke, ktorá skutočnosť, ako je uvedené už vyššie, sa však v konaní nepreukázala. Uznanie dlhu je samostatným zabezpečovaním inštitútom, ktorý plní zabezpečovaciu funkciu tým, že zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase uznania. Zakladá sa ním právna domnienka, že dlh v čase jeho uznania existoval, ktorá je však vyvrátiteľná dôkazom opaku. Procesným dôsledkom uznania dlhu je presun dôkazného bremena z veriteľa na dlžníka. Veriteľ má v prípade sporu uľahčenú situáciu tým, že nemusí dokazovať vznik dlhu a jeho výšku v čase jeho uznania. Na dlžníkovi naopak je, ak chce byť v spore úspešný, aby preukázal, že dlh nevznikol, že bol splnený alebo inak zanikol. V danom prípade je rozhodujúce, že žalovaný v predmetnom konaní neunesol svoje dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení, že vyššie uvedené finančné prostriedky mu žalovaná neposkytla a že poskytnuté finančné prostriedky mali základ v dvoch právnych tituloch, čo malo následne spôsobiť aj neurčitosť uznania dlhu.

Odvolací súd je v rámci systému neúplnej apelácie, až na procesným kódexom vymedzené výnimky, viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie, pričom svoju pozornosť primárne zameriava na skúmanie vecnej správnosti a zákonnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v rozsahu dôvodov uplatnených v odvolaní (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 152/2010 zo dňa 20.04.2010). Keďže odvolací súd je viazaný odvolacími dôvodmi a odvolanie žalovaného neobsahovalo žiadne výhrady súvisiace s právnym posúdením záväzkovoprávneho vzťahu podľa § 657 a § 658 Občianskeho zákonníka (žalovaný v odvolaní nepopieral uzavretie zmluvy o pôžičke, namietal len aktívnu legitimáciu žalobkyne vo vzťahu k časti poskytnutej sumy 15.000 eur a v nadväznosti na to i určitosť dohody o uznaní dlhu) a napokon i s nárokom na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, odvolací súd, rešpektujúc limity vyplývajúce z podstaty neúplného apelačného systému, považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne. Vyhodnotiac odvolacie dôvody odvolateľa ako neopodstatnené a nezistiac ani žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal prihliadnuť z úradnej povinnosti, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie (vo výroku vo veci samej ako i v závislom výroku o náhrade trov konania) podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

Žalobkyňa bola v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol jej nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Senát odvolacieho súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).